

Dosar nr. 5668/2/2010

R O M A N I A
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
SENTINȚA CIVILĂ NR. 2778

Ședința publică de la 6 aprilie 2011

Curtea constituită din:

Președinte	PETROVICI CRISTINA
Grefier	MOLDOVEANU CARMEN

Pe rol fiind pronunțarea asupra acțiunii în contencios administrativ formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII în contradictoriu cu pârâtul SPATI NICOLAE.

Dezbaterile asupra fondului cauzei au avut loc în ședința publică de la 16 martie 2011, susținerile fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, ce face parte integrantă din prezenta hotărâre când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera și pentru a da posibilitate părților să depună concluzii scrise, a amânat pronunțarea cauzei la 23 martie 2011, 30 martie 2011 și apoi la 6 aprilie 2011, când a pronunțat următoarea hotărâre:

CURTEA,

Asupra acțiunii în contencios administrativ de fata:

La data de 25.06.2010 s-a înregistrat sub nr. 5668/2 cererea reclamantului CNSAS care a chemat în judecată pârâtul SPATI NICOLAE pentru ca, prin sentința ce se va pronunța, să se constate calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

În fapt, reclamantul arată că domnul SPATI NICOLAE ocupă funcția de Consilier local al comunei Somova, județul Tulcea. Conform prevederilor art. 3 lit. g) coroborat cu art. 5 alin. 1 teza II-a din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității verifică atât la cerere cât și din oficiu, sub aspectul stabilirii calității de lucrător sau colaborator al Securității, persoanele care ocupă demnitățile sau funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b)- h)¹.

Așa cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/3110 din 13.10.2009, domnul SPATI Nicolae a fost recrutat la data de 07.08.1978, în scopul exercitării supraveglierii informative în rândul elementelor cunoscute cu intenții de trecere frauduloasă a frontierei. A semnat Angajament, având numele conspirativ de colaborator „IONESCU”. Pe perioada efectuării stagiului militar obligatoriu la U.M. 01791 Constanța, domnul SPATI Nicolae a colaborat cu

U.M. 02528/G. Serv. Contrainformații, fără a fi luat în evidență ca informator. Ulterior, domnia sa a fost reactivat de către Inspectoratul Județean de Securitate Tulcea, Serviciul 1, pentru „acoperirea informativă a unor locuri și medii în care se concentrează elemente suspecte de evaziune”.

Anterior recrutării paratul a fost urmărit prin supraveghere informativă generală, fiind suspect de evaziune din țară. În acest context, reclamantul a precizat că din construcția textului de lege cazurile de exonerare ce pot fi invocate în ipoteza constatării calității de colaborator al Securității sunt cele strict prevăzute de art. 2 lit. b, teza I și III din O.U.G. nr. 24/2008 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, printre acestea nenumărându-se evocarea, de către persoana verificată a unor situații în care aceasta s-ar fi aflat în situația de opozant sau chiar victimă a regimului comunist.

Reclamantul a considerat că materialele prezentate sunt relevante în această situație deoarece, în stabilirea calității de colaborator al Securității, potrivit art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, se constituie probe în cauză atât documentele redactate de către colaborator, cât și notele, rapoartele scrise, relatările verbale consemnate de lucrătorii Securității prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Reclamantul a apreciat că sunt asigurate condițiile impuse de legiuitor prin art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008 pentru a se putea constata calitatea de "colaborator al Securității". Astfel, informațiile furnizate Securității, indiferent sub ce formă, se refereau la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Reclamantul a aratat că din nota informativă furnizată de pârât la data de 25.11.1981, în care informează următoarele: „cunoaște pe un tânăr pe nume C. C. care în jurul datei de 25.11.1981 a afirmat față de S. D. și un alt tânăr din Minerii -pe nume D.- că, dacă pleacă pe zonă, nici că se mai întoarce. Tânărul din Minerii a făcut armata cu C. C. la marina militară Tulcea și au trecut în rezervă în luna octombrie 1981. C. C. /.../ este bun prieten cu zugravul M. M. din Istria care, ca și C, are idei de fugă din țară și nu se împacă cu regulile noastre de viață." Pe baza acestei note au fost dispuse măsuri de identificare a celui semnalat urmând a fi făcute „propuneri de documentare a activității sale”.

În același registru, al denunțării intențiilor de plecare din țară, se înscrie și nota informativă furnizată de domnul SPATI la data de 09.12.1981: „Informez că în Delta Dunării sunt mai mulți tineri care lucrează sezonier la recoltatul de papură /.../ Printre aceștia sunt unii care ascultă <Europa Liberă> și au conversații despre trecerea frauduloasă a frontierei, așa cum sunt: B. Ș. /.../ care spune că va trece la sârbi după ce va face rost de bani. D. D. care urmărește și el să facă rost de bani ca să treacă și el pe la sârbi, în prezent fiind arestat de miliția Tulcea; B.A. urmărește și el tot aceeași situație. Cei mai înrâit este însă F. U. care /.. J spune că a fost lăsat liber să facă rost de bani și că va fugi prin vest

El face multă vâlvă cu ce se aude la <Europa Liberă> împotriva țării noastre. Visează să aibă ferma sa, să fie liber, nu așa ca la noi."

Este de notorietate faptul că tentativa de trecere a frontierei, în afară de natura sa infracțională, era privită cu suspiciune de către organele în drept, pe motiv că astfel, cetățenii români ajunși în străinătate, puteau oferi informații despre situația economică și socială a României, destrămând astfel barierele informaționale controlate de partid. Pe cale de consecință, furnizarea unor informații de această natură, se referă la activități îndreptate împotriva regimului comunist.

De asemenea, audierea și colportarea știrilor transmise de posturi de radio recunoscute pentru poziția lor anticomunistă, reprezintă o atitudine ostilă regimului, sancționată fiind, de cele mai multe ori, pe linie de Securitate.

În susținerea acțiunii a invocat și nota informativă din data de 15.08.1978, în care pârâtul a informat despre două persoane din localitatea Murighiol, care ar avea relații cu cetățeni străini. Astfel, domnia sa informează următoarele: „într-o discuție pe care sursa a avut-o mai înainte cu acest M. povestea că primește scrisori din străinătate la post-restant; îi arată sursei o astfel de scrisoare primită din Franța de fa o fată care dorea să se căsătorească cu el." Informațiile au prezentat interes pentru organele de Securitate, pârâtul luându-și „angajamentul că în curând va afla care sunt numele celor doi frați și care le sunt preocupările prezente".

De asemenea, informațiile prevăzute la punctul 1 au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Și această condiție este asigurată deoarece, prin aceste acțiuni, s-a îngrădit dreptul la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965 coroborat cu art.19 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice; dreptul la viață privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice și dreptul la liberă circulație prevăzut de art. 12 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

În drept, acțiunea a fost întemeiată pe dispozițiile art. 3 lit. g, art. 2 lit. b, art. 8 lit. a, art. 11 alin. 1, art. 5 al. 1 ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, coroborate cu art. 31, art. 35 alin. 5 lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile articolului 112 al Codului de Procedură Civilă.

În susținerea acțiunii, reclamantul a administrat proba cu înscrisuri, acestea fiind depuse la 17.01.2011.

Paratul nu s-a prezentat în instanța și nici nu a depus vreo cerere ori întâmpinare.

Analizând actele și lucrările dosarului, instanța reține următoarele:

Având în vedere că pârâtul a ocupat funcția de Consilier local al comunei Somova, județul Tulcea, fapt necontestat, s-a demarat procedura de

efectuare a verificarilor din oficiu a calitatii acestuia de colaborator ori lucrator al Securitatii.

Astfel, in conformitate cu prevederile art. 5 al. 5 prin raportare la art. 3 lit g din OUG nr. 24/2008, reclamantul a verificat daca se poate retine ca paratul a fost lucrator sau colaborator al Securitatii.

Urmare a acestor verificări, reclamantul a întocmit nota de constatare nr. nr. S/DI/I/3110/13.10.2009, în temeiul căreia a sesizat instanța cu prezenta acțiune, depunând la dosar înscrisurile identificate în arhiva ce a aparținut fotei Securității, privitoare la pârât.

Din analiza acestor înscrisuri, rezultă că a fost identificat, cu privire la pârât, dosarul nr. R 302449, titular Spati Nicolae.

Paratul a fost contactat si recrutat de catre organele de Securitate, in anul 1978, pentru supravegherea informativa in randul elementelor cunoscute cu intentii de trecere frauduloasa a frontierei asa cum reiese din rapoartele de la filele 26-28, nota de la fila 47, nota raport de la fila 50.

In aceasta din urma nota s-a precizat ca s-a fixat si numele conspirativ de „Ionescu”.

La 7.08.1978 paratul a semnat angajamentul (filele 53-54 din dosar) prin care se obliga sa sprijine organele de securitate in prevenirea, descoperirea si lichidarea faptelor indreptate impotriva securitatii statului.

Totodata a fost precizat si faptul ca va semna materialele cu numele Ionescu.

Astfel potrivit art. 2 lit b din OUG nr. 24/2008 colaborator al Securitatii este „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”.

Din nota informativa de la filele 76-77, reiese ca paratul a afirmat dspre doi frati originari din Murighiol ca au relatii cu cetateni straini, ca primesc valuta de la acestia, ca primesc scrisori din strainatate.

Aceasta nota a fost urmata de primirea de sarcini din partea lucratorului de securitate in sensul de a stabili numele persoanelor, anturajul lor, daca continua sa intretina relatii cu cetateni straini, daca una din persoane mai poarta corespondenta cu o cetateanca franceza si ce planuri are.

De asemenea au fost dispuse masuri de identificare si incadrare operativa a celor doua persoane la care se referea nota furnizata de parat.

La filele 81-82 se afla nota informativa privind pe numitul I.F. despre care paratul a afirmat ca i-a adus la cunostinta ca a avut loc o greva la Combinatul Metalurgic, ca oamenii nu au vrut sa asculte de organele de ordine, ale militiei si ca au fost auzite huiduieli.

Urmare a acestei note s-a luat masura identificarii persoanei si a locului de munca precum si sa se stabileasca conceptiile politice ale persoanei in cauza.

Din nota informativa de la fila 90, reiese ca paratul a furnizat relatii cu privire la o persoana (M.N.)care ar fi ascultat postul de radio "Europa Libera" pe tama Ardealului si a Moldovei.

Nota in cauza a fost inaintata MI Departamentul Securitatii Statului – IMB.

Relevanta este si nota furnizata de parat la 25.11.1981, fila 110 din dosar, in care relateaza despre numitul C.C. ca a declarat ca "daca pleaca pe zona nici nu se mai intoarce" si de M.M ca are ca si C.C. idei de fuga din tara si nu se impaca cu regulile noastre de viata.

Nici aceasta nota nu a ramas fara urmasi, persoanele in cauza fiind semnalate Serviciului II cu intentii de a ramane ilegal in strainatate.

La data de 9.12.1981, paratul a mai furnizat o nota informativa privind mai multe persoane pe care le-a identificat si despre care a afirmat ca asculta Europa Libera si au controverse depre trecerea frauduloasa a frontierei.

Despre B.S. a declarat pe unde a spus ca va trece frontiera, la fel si despre D.D.

In aceeaasi nota a aratat ca o persoana identifica prin porecla doreste sa ramana in vest si sa aibe ferme, sa fie liber nu asa ca la noi.

Despre A.S. a aratat ca are rude in strainatate si spera sa ramana acolo.

Din mentiunile pe nota respectiva reiese ca au fost luate masuri de catre organele de securitate, precum descinderi ce urmau a fi efectuate de organele de militie.

De asemenea, nota a fost data urmare a sarcinilor primite de catre parat de la organele de securitate.

Din analiza materialelor operativ-informative mai sus indicate, rezultă că actiunea este intemeiata.

Potrivit art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 colaboratorul Securității este definit ca fiind „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile și atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”.

Din conținutul înscrisurilor anterior analizate, rezultă că sunt îndeplinite condițiile art. 2 lit. b, pentru ca pârâtul să fie considerat colaborator al fostei Securități.

Paratul a furnizat informatii privind persoanele care aduceau critici la adresa politicii statului si ascultau postul de radio Europa Libera.

Legea sanctioneaza atitudinea de denuntare a unor activități și atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist.

Informatiile despre diferitele persoane au vizat ingradirea dreptului la libertatea de exprimare.

Prin aducerea la cunostinta organelor de securitate a opiniilor referitoare la politica statului totalitar a fost ingradit dreptul la libertatea de exprimare si libertatea opiniilor.

Drepturile respective care au fost încălcate erau prevăzute atât în Constituția României din 1965 (art. 28) cât și în Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice (art. 19).

De asemenea au fost încălcate și dreptul la liberă circulație prevăzut de art. 12 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice în privința persoanele semnalate de parat cu intenții de a părăsi țara.

A fost încălcat și dreptul la viața privată, paratul relevând în mult mai multe note și aspecte din viața privată a unui număr foarte mare de persoane.

Pe cale de consecință, pentru considerentele mai sus expuse, în temeiul art. 11, rap. la art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008, va admite acțiunea și va constata că pârâtul a avut calitatea de colaborator al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite acțiunea formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr. 55 – 57, sector 3 în contradictoriu cu pârâtul SPATI NICOLAE, domiciliat în satul Parcheș, comuna Somova, jud. Tulcea.

Constată calitatea de colaborator al Securității în ceea ce-l privește pe pârâtul SPATI NICOLAE, născut la 14.04.1957, în localitatea C.A. Rosetti, jud. Tulcea.

Cu drept de recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 06.04.2011.

PREȘEDINTE,
CRISTINA PETROVICI

GREFIER,
CARMEN MOLDOVEANU

RED.CP (4 EX)

